

Déli Hírlap

GAZDASÁGPOLITIKAI NAPILAP

Huszonnégy frankhamisító a bíróság előtt

Nádósy bűnösnek érzi magát, Windischgrätz nem — Pénzért szereztek román utlevelet — A titokzatos herceg — Sok nő a tárgyalóteremben

Hazafias felbuzdulásból hamisítottak frankot

Bukarest, május 7.

A budapesti törvényszék büntető tanácsa, mondhatni egész Európa figyelmének megnyilatkozása közepette, tegnap délelőtt kezdte meg a frankhamisítás ügyének főtárgyalását. A büntető törvényszék eskudtszéki termében folyik a tárgyalás, ahová csak szigorú igazoltatás után lehetett bejutni. Török Géza dr. tanácselnök vezetésével délelőtt féltizkor vonult be a bíróság a terembe. Az újságíróknak fentartott helyeken számos külföldi, főleg francia újságíró foglalt helyet. A közönség tömött soraiban igen sok a hölgy, leginkább a vádlottak hozzátartozói. A vádlottakat Kovács Péter dr. ügyész aiegnök, a fogház vezető ügyésze és a fogház gondnoka vezetik föl

fogházörök között.

Legelől jött fekete zakkóban Nádósy Imre dr., volt országos főkapitány, a frankhamisítási ügy egyik legjellegzetesebb vádlottja. Nádósy láthatóan nem törte meg a fogház, arca barna és kissé megfeszült. Kövérebb lett Windischgrätz herceg is, aki szintén fekete zakkóöltönyben és lakkecipőben állott a bíróság elé.

A bírói emelvény előtt öt padot állítottak föl a huszonnégy vádlott részére. Nádósy közömbösen ült le helyére, Windischgrätz pedig egykedvűen diskurál vádlott társaival, majd végigsiklik tekintete a hallgatóság sorain és ismerősöket fürkész. A tárgyalás alatt a teremben fényképezni nem szabad, de a rajzolók dolgozhatnak.

A vádlottak személyi adatainak megállapítása után elsőnek

Nádósyt hallgatta ki

a bíróság. A többi vádlottat erre az időre kivezetik.

Elnök: Elismeri bűnösségét?

Nádósy: Igenis.

Azután részletesen elmondta, hogy négy éve annak, amikor Windischgrätz feljött hozzá és előadta tervét, amely hamis ezerfrankosok gyártására és értékesítésére vonatkozott. Ilyen módon olyan összeghez juthatnának, —

mondotta — amellyel finanszírozni lehetne hazafias célokat. Ekkor a herceg tervét keresztülvihetetlennek tartotta és azt mondotta, hogy ez számárság és ilyet ne csináljanak. A herceg azonban újból felkereste és kérte, hogy vegyen részt az akcióban. Mivel éreztem, — folytatta — hogy valamit tennünk kell hazafias céljaink elérésére,

végre beleegyeztem.

Ekkor megállapodtunk abban, hogy én a befolyó pénzeket ellenőrzöm és ha elpalástolni való lesz, azt elpalástolom és segédkezet nyújtok. Ezután megkezdődött a pénz gyártása. Mindjárt kezdetben nehézségek merültek föl. Amikor a hamisítványok elkészültek, gondoskodni kellett az értékesítésről. Azt ajánlottam a hercegnek, hogy szakértőt kellene megkérdezni, vajjon a terv egyáltalában keresztülvihető-e? Ekkor Baross Gábornak levelet írtam vidékre, Baross feljött és először azt mondotta: „ugyan micsoda lehetetlen ideátok van?”, de később az én rábeszéléssemre szintén

hajlott a dologra.

Baross ekkor megígérte, hogy gondoskodik hozzáfértekről és elvitte Horváth, valamint Elscher bankárokat a herceghez.

Elnök: Hogyan jutott ön ahhoz, hogy Windischgrätz önnek, mint országos főkapitánynak, ilyen ajánlattal jöjjön?

Nádósy: A herceggel baráti viszonyban voltam és így támadt neki az a gondolata, hogy engem a dologba beavasson. Mindkettőjüket tisztán hazafias okok vezették. A herceg őt arra kérte, hogy le-

gyen bent az ügyben azért, hogy ellenőrizhesse azt, vajjon a résztvevők nem fordítják-e más célra a frankjegyekből befolyt pénzt. A tanácskozásokon azonban

nem vett részt.

Egy izben akkor volt jelen Windischgrätznel, amikor az arra kérte Gerő térképészeti intézeti igazgatót, hogy a vállalkozásban vegyen részt. Nem tudja, kinek az eszméje volt eredetileg a frankhamisítás és csak később tudta meg, hogy az ügy részére embereket úgy toboroztak, hogy megmondták, hogy ő is benne van. A hamisítványokat körülbelül 1924 nyarán készítették, de hogy hányat azt nem tudja. Mikor az akció megindult harmincötezer darab ezres készítéséről volt szó és a hamisítványokat először Windischgrätz, majd Zadravetz lakására vitték. Bevallotta, hogy hamis román utleveleket pénzzel szerzett, de hogy kitől, arra nem hajlandó választ adni. A futárigazolványt a külügyminisztériumban szerezte egy volt kollegájától.

Elnök: Mikor Hollandiában tartóztatták Jankovichékat, mit csináltak itthon?

Nádósy: Összejöttünk Rába lakásán és elhatároztuk, hogy a hamis frankokat

meg kell semmisíteni.

Ezzel a feladattal Rábát bízták meg. A hamisítványokat akkor hordták szét, amikor a miniszterelnöknek bizonyos levél tudomására hozta az ügyet.

Az elnök kérdésére kijelenti még, hogy a berlini követségen senki nem volt beavatva a dologba, csupán arról volt szó, hogy Ná-

dósy ir levelet, amelyben jelzi, hogy valaki megérkezik és legyeknek annak segítségére. Ez a levél azonban nem ment el. Mást nem kíván előadni.

Nádósy után az elnök

Windischgrätzet szólítja fel

vallomástételre. A herceg kijelentette, hogy két oknál fogva nem érzi magát bűnösnek. Először azért, mert amivel vádolják, az nem önző büncselekmény, hanem a magyarság harcának egy motivuma, másodsor pedig igen sok alapos okot lát arra, hogy az amivel őket vádolják, egyáltalában nem képezheti vád tárgyát. Erre vonatkozólag különben a főtárgyalás során nyilatkozni nem kíván. Elmondja, hogy a frankhamisítás gondolata bizonyos körökben már megvolt, az eszme nem tőle származik és ő csak belekapcsolódott. Ez harci eszköz, amely a külföldön is szokásos. Tiszta hazafias felbuzdulás indította azokat, akik ezzel az ügygel foglalkoztak és a befolyó pénzt kizárólag

politikai célokra

akarták felhasználni. Amikor bekapcsolódott az ügybe, már voltak kökliség, de hogy azokat kik állították elő, nem tudja, de ha tudná, sem mondaná meg. Az a gondolat, hogy frankot hamisítsanak, 1923-ban merült föl. Az említett kliséket azonban az ő akciójánál nem használták föl.

Tudósnónk táviratozza éjjel: Windischgrätz vallotta, hogy a hamisítványok terjesztésében nyolcan vettek részt. Jankovich alezredes iskolát tartott a terjesztőkkel. A vállalkozás legnagyobb részét Windischgrätz finanszírozta.

Elnök: Szóval nem egyedül finanszírozta?

Windischgrätz nem felelt. Elmondotta azután, hogy kilencsfél milliárdot adott az ügyre. A bíróság ezután szembesítette Windischgrätzet Nádósyval, aki lényegében helybenhagyta a herceg vallomását.

Hajts, a Terképészeti Hivatal volt vezetőjének kihallgatása következett. A tárgyalást ma folytatják,

Tőzsdei árfolyamok.

Zürichben a lei 180 Párisban 1285

Temesvári magánforgalom május 8-án reggel:

(A Temesvári Bank és Kereskedelmi Részvénytársaság belvárosi fiókjának árfolyamai.)

Dollár 282, angol font 1370, francia frank 947, svájci frank 5460, II-s 1136 szokol 843, dinár 5—, magyar korona 200 osztrák schilling 3995, marka 6935

Terményárak:

Buza 1010, zab 600. Árpa 580, rozs 600, tengeri 520 métermázsánként ab feladóállomás

Sok pénzt takarít meg, ha szükségletét

Klein Dávid áruházában

Timisoara-Józsefváros, Bonnáz-utca 14 szerzi be.

A legújabb férfi- és nőiszövetek, selyem-, bársony-, puplin-, seidin-, grenadin-, len-vásznak, asztalneműek, szőnyegek, függönyök, törülközők, batist-siffon, legiobb vásznak, zefir, delain, creton, paplanclott és selyem kész paplanclott, szövetnadrág, munkásnadrág, öltönyök, köpenyek, uri ingek, munkásingek és lábravalóg, női ingek, nadrágok és combinék, sportsapkák, bőrkamáslik, harisnyák, keztyűk, nyakkendők, esőernyők, összes szabókellékek stb. dus választékban kaphatók. Melyen leszállított árak. Nagyban, kicsinyben. Tel 12-92.

Pikáns levél a szerkesztőhöz

A Temesvári Hírlap husvétii keresztrejtvény-pályázata, vagy ki nyerte meg a fogadást?

A Déli Hírlap egyik olvasója küldte be hozzánk közlés végett a következő levelet, amelyet minden kommentár és megjegyzés nélkül közlünk:

A Temesvári Hírlap husvétii keresztrejtvényt pályázata nyertesének nevét annak idején közölte anélkül azonban, hogy azok közlebbi címét megjelölje volna, amint azt a külföldi lapok is tenni szokták. A rejtvényben egyes kérdések hibásan voltak feltéve úgy, hogy valamennyi pályázónak hibásan kellett válaszolnia, hogy a rejtvényfeladatot megfejttesse. Ezen és még néhány más körülmény folytán egy asztaltársaság tagjai között az a vélemény alakult ki, hogy a Temesvári Hírlap által közölt megfejtők nevei nem létező személyekéi. A magam részéről ilyen inkorrekt eljárást nem tételeztem fel a Temesvári Hírlapról és egy fogadás kapcsán vállalkoztam arra, hogy a Temesvári Hírlap szerkesztőségétől megszerzem a nyertesek közlebbi címét.

Ezen előzmények után felkerestem Pogány László urat, mint a Temesvári Hírlap felelős szerkesztőjét és előadva az ügyet, arra kértem, hogy legyen szíves és adja meg nekem Beér Ica és Immerglück Mór címét, mint akik a lap szerint a keresztrejtvényt pályázat első díjait, egy hatszemélyes ezüst evőeszközkészletet és egy kolliert nyerték.

Pogány László mindenféle kifogással megtagadta a felvilágosítás megadását. Kijelentette, hogy nem tud kéresemnek eleget tenni, mert a pályázatok beérkezése után az összes erre vonatkozó iratokat megsemmisítik. Azt mondtam, hogy a díjakat el kellett küldeni az illetőknek, vagy pedig személyesen vették át. Mindkét esetben valami nyomának kell lennie az illetők címének. Ha elküldték, megvan a feladóvevény, ha pedig személyesen vették át, igazolniok kellett személyazonosságukat. A Temesvári Hírlap felelős szerkesztője most már azt válaszolta, hogy majd utána néz a dolognak és az eredményről néhány napon belül telefonon értesít.

Közben kijelentette Pogány László, hogy az összes nyeremények értéke alig háromszáz lei és ezért neveltséges volna a Temesvári Hírlapról feltételezni, hogy valótlanágokkal megteveszteni akarná a publikumot. Ezt kénytelen voltam megcáfolni azzal, hogy véleményem szerint az ezüst evőeszközkészletet tartalmazó doboz értéke magában legalább ezer lei, a készlet maga pedig 3-5000 leinél olcsóbban alig szerezhető be.

Pogány László a tárgyalás egész folyamata alatt a beszélgetést el akarta terelni a lényegről és állandóan személyi adataim után érdeklődve, úgy igyekezett beállítani a dolgot, mintha ebből az ügyből kifolyólag meg akarnák zsarolni. Igyekeztem ennek ellenkezőjéről meggyőzni és végül is azzal váltunk el, hogy a fogadást én nyertem meg, mert a

nyertesek címét néhány nap mulva megkapom. Kijelentette még azt is, hogy amennyiben a címetek nem tudná átadni, hajlandó helyettem a fogadás tárgyát képező husz üveg sört megvenni.

Pogány László azonban nem tartotta be ígéretét és nem közölte velem a nyertesek címét sem írásban sem telefonon. Erre újra elmentem a Temesvári Hírlap szerkesztőségébe és személyesen kértem az ígért címetek. Pogány László azonban ez alkalommal sem teljesítette kérésemet.

Közben hivatalos helyen érdeklődtem Aradon Beér Ica személyét illetően. Az egyik nyertes ugyanis Beér

Ica volt, aki állítólag Aradon lakik. Aradról a következő tartalmu igazolvány jött, amelyet mellékelek:

Beér Iliana

Se adeverește, ca individual cautaț nu se afla in scris la biroul populației.

Arad, la 25 apr. 1926.

Marcut m. p.
seful bir. pop.

Beér Ica tehát nincsen Aradon. Ki nyerte a díjakat? És vajon én elvesztettem-e a fogadást?

Fogadj a szerkesztő ur, stb.

Nekünk ehhez nincs kommentárunk.

Híres emberek macskái

Taine, Anatole France, Pierre Loti macskáiról

Irtá: Varga Zsiga

Mikor a thébei macskatemetőt felfedezték a kép teljes lett az egyiptomiak isteni macskaimádásáról. Beigazolódott a szent jószág vallásos eltemetése, amit elengedhetetlen formalitások előzték meg. Az állat szemöldökét lenyirták. Testét gondosan bebalzsamozták. Eltemették. Megsíratták. Napokig gyászolták.

Mi mosolygunk e dolgok felett, mert európaiak vagyunk. Pedig, ha megfigyeljük, hogy ez a doromboló jószág, milyen előkelő helyet foglalt el minden időben az európai társadalom vezérszemlémeinek társaságában, akkor előbbi mosolygásunk észrevétlenül csodálkozássá fog változni.

Ne menjünk nagyon messzire. Pillantsunk a nyugati irodalomtermő sűrűjébe és elbájoló macskakultuszra bukkanunk, ami a maga módja szerint ugyancsak vallásos, akár az egyiptomiaké.

Nézzük.

Dumas pére, Flaubert, Victor Hugó, Saint-Beuve, Maupassant, Ohnet György, Mérimée és még sokan valóságban bálványozták ezt a soha meg nem hódítható előkelő személyiséget.

Heine nem kevésbé szerette a macskát, mint Richelieu vagy mint Raymond Poincaré, aki sziámi macskájáról Gri-Griről ezt írja: „Ez a macska egy különös személyiség... kéjenc és inyenc, hűtlen és fortélyos, önféjű és vad. Szellemes, tréfás jószág...”

Mahometről kevesen tudják, hogy a szeretet gépezetében minő előkelő helyet biztosított a négy lábú páriának. Viszont Georges Clémenceau esete igazán közismert. Ő volt az a politikus, aki 1919-ben a londoni Nemzetek Szövetségének konferenciájára magával vitte Prudence nevű fekete macskáját, fogjuk rá, hogy nem babonából, hanem rajongásból. Mindenesetre gyanus a dolog. Lehet, hogy Tainere gondolt, aki a filozófia és a macskák hosszas tanulmányozása után úgy vélekedett a dolgokról, hogy az utóbbiak bölcsessége hallatlanul fölényesebb.

Taine e kijelentése nem válik

javunkra. Mindazonáltal, ha a macskák tudomást vennének a nagy francia esztétikus véleményéről, még inkább megvetnének bennünket, mint ahogy Mouchi-Moucha megvetette gazdáját Gaudeaut, az érzékeny poétát, aki nyávgógsba kezdett, hogy vajjon meg tudja-e értetni magát szeretett jószágával? De a rejtelmes egyiptomi lélek mély megvetéssel bámult a nyivákoló Emberre a „La Revanche des Betes” híres szerzőjére, mint aki mélyből jövő filozófiával mondja: Csak utánozz, csak nyávgójjál... a sors ez, te szegény ember; ti vághattok grimaszt nekünk, még meg is csufolhattok, mert emberek vagytok. De mi titeket? Soha.

Ennek a poétának egy lukszigényű juhász kutyája is volt. Bitumenek hívta a dédelgetett pajtást, akit csupán azért vásárolt, hogy megfigyelje a lelki világát és ezt egy pásztortémájú munkájában feldolgozhassa. De Bitume sehogy sem akart megszólalni. Erre kétségbeesett gazdája egy borjut vett, hogy Bitumet ez majd csak ugatásra fogja inspirálni. De az arisztokrata allűrökkel rendelkező lompot misem akarta régi szokására ihletni. Csakis így történhetett meg az, hogy a borjut egy egész csorda követte.

Baudlaire a macskát isteni trónusra ültette, míg Coppée tisztelete több tucat valóságos macskát nevelt maga köré. Az egyiket Bourgetnek hívta, akin hályogoperációt is végeztetett. Ez a Bourget tizennyolc évig élt és Coppée úgy beszélt róla, mint Matuzsálemről.

Anatole France a „Könyvek városának álmos fejedelme”-ként magasztalja Hamilcar nevű macskáját, akin kívül egy Pascalja is volt, aki hetenként egyszer pontosan elcsavargott. Ismeretes France harmadik barátja is, aki esténként odadorombolta magát gazdája íróasztalára. Kijátszotta kezéből a tollat... A papírra terpeszkedett, hogy hát tessék már lefeküdni... elég leszen mára az irka-firkálásból... Közben nagyot nyújtózott és bizony gyakran ő tett pontot az aznapi munka végére.

És a halhatatlan Pierre Loti?

Ő közeli testvérének érezte a négy lábúakat, kiknek szemében végtelen szomorúságot látott csilogni. És hányszor elkomorodott, mikor egy macska, egy kutya vagy akár egy majom bánatos nézése eszébe juttatta, hogy ezek a jószágok is lelkesek, ami fájdalom, tragikussá nyomorítja az életüket, hasonlóképpen az emberekéhez.

Aki kételkedik Loti szavaiban az gondoljon Henri Rochefort macskájára. Ez a marokkói kandur gazdája halála után kétheti buskormorságba esett.

Theophile Gautier „Menagerie intime”-ében az író macskáinak egész sorával találkozunk. Itt találjuk madame Theophilet, aki imádta a parfümöt és a zenét. Itt van a hamvas bundájú navarrai Don Pierrot, aki gerjedelmet érzett a szépirodalom iránt. Sérephite a filozófus, aki állandóan gondolatokba merülten gubbasztott. Az édes Epomine, akit értelmessége ura asztalához emelt. Külön széknél ült az asztalnál, mint egy öreg baba.

Barbey d'Aurevilly fekete kandurja már a legendák ködébe burkolódzott. Mikor ez az íróbüvölő macska kimult, gazdája vigasztalhatatlan bánatba esett. Barbey d'Aurevilly annyira imádta ezt a Princesse de Mauritaniet, hogy felesben ebédelt vele, természetesen közös asztalnál. Fekete velurba ültetett arany szemű boszorkányosan elbájolták. Alig tudott szabadulni e négy lábú külön hatása alól.

Renan hámulatos udvariassággal érintkezett jószágával, kiknek életét az emberekéhez hasonlította. A kettő közötti különbségnek csupán az állati tevékenység korlátozottságát tartotta.

Corah nevű kutyája ismerte a hétköznapokat. Minden hétfőn és esütörtökön a kapuban várta gazdájának anyósát, mikor is nem lehetett elcsalni onnan. Ha pedig nem jött a mindig pontosan érkező vendég, úgy Corahal nem lehetett bírni.

Egy macskája is volt Renannak, aki kisebb-nagyobb távolságra elkísérte nagy barátját. Különben Renan nem egy helyen szól az állatok feltétlen intelligenciájáról.

A maiak közül Colette cirmosát emlegetik, aki főművét gazdájának köszönheti. T. i. ő inspirálta.

Claud Farrère is bevallott és köz tudomásu macskaimádó.

Paul Brulat annyira szereti macskáját, hogy nemrégiben kosárba zárta a jószágot, taxit bérelt és a vén Montmartre egy pázsitos udvarába zárta, hogy ottlakó barátja őrizete alatt falusi illuziókban ringathassa magát. De az éjszaka holdvilágos izgatásában a falusi illuziókat fel nem lelő macska nekivágott a nagy Párisnak és mire felderengett a reggel, ő újra otthon volt a város tizkiló méteres ellentétes végében.

Még valaki.

Egy sűrűn nyugatra ránduló honfitársunk, a tipikus macskabálványozó, finomtollu Flaneur, ő zárja be e hiányos sort. Zárja ő be az európai macskatisztelők házagon összegyűjtött listáját, aki hisz e négy lábúak előkelő misztikumában és aki modern Szent Ferenc módjára maga köré hegedülte gazdaságának nyulait és apró jószágait.

(Páris, 1926.)

Varrógépek

15 évi jótállással. Ingyen himzótanfolyammal. Eredeti gyári árban KATZKY-nál Timisoara I., Str. Mercy 10 Kedvező fizetési feltételek. 420

Kész férfi- és gyermekruháruházban
u mmiköpenyek, raglánok, felöltők

örülési választékban kaphatók. Hozott szövetekből ruhák mérték után legujabb divat szerint készülnek.

Löwy Sándor

Temesvár-Józsefváros, Scudier-tér
(Brück mészáros mellett) Telefon: 404

Közgazdasági fakultás a műegyetemen

Valcovici dr. rektor őszre valósítja meg tervét

Temesvár, május 8.

Neha-néha jelenik csak meg a hivatalos lapban egy-egy rövidke hivatalos hír, hogy a király ismét új tanárt nevezett ki a temesvári műegyetemhez. Ezekről a kis hírekről és a téli szeszónban tartott tudományos előadássorozattól eltekintve, a tudományának ez a csarnoka minden külső hivalkodás nélkül folytatja nemes munkáját. Hogy ez a munka nem meddő, hogy a temesvári műegyetem

diszére válik

az országnak, hogy ez az egyetem képesítés és felkészültség szempontjából kiváló és szakképzett mérnököket bocsát és indít utnak, azt a gyakorlat mutatta meg. De, hogy mindezek az előnyök egy most alig hat éve megnyitott főiskolán ilyen hamar és egyszerre érezhetővé váltak és érvényesültek, az nemcsak az intézet lelkes, odaadó, ügybuzgó és fáradhatatlan tanári karának, hanem elsősorban Valcovici Viktor dr.

rektor érdeme.

Nem a sablonos dicséret és elismerés szövegeivel akarjuk elhalmozni a temesvári műegyetem külföldön is elsőrangú számtantudós hírében álló rektorát. A számok, amelyek az iskola működésének hű tükröi, igazabban és tisztábban beszélnek minden szép szónál és elismerésnél. És külön dicséret számára az, hogy a temesvári műegyetem kötelekéből ezideig kikerült diplomás mérnökök

megállották helyüket

az életben és büszkén, rajongással tekintenek vissza tanítómeisterükre.

A temesvári műegyetem 1920-ban kezdte meg működését. Azóta nehéz hat esztendő telt el. A hat év alatt tavaly kerültek ki az első mérnökök a műegyetem kötelekéből és a mai napig pontosan ötvenen nyerték el a mérnöki oklevelet. Hogy a jelöltek milyen felkészültséggel mennek neki a vizsgáknak, annak legélelkebb bizonyítéka, hogy ezideig egyetlen egy jelöltet sem vetettek vissza. A műegyetemről kikerült

ötven mérnökről

Valcovici rektor pontos kimutatást tart és meleg érdeklődéssel kíséri egykori tanítványainak az elhelyezkedését. És az ötven közül egyetlen egy sincsen állás nélkül. Közülük tizen Temesvárott helyezkedtek el, tizenkilencen részben a resicai, aninai, szilvölgyi bánya és vasüzemeknél, részben pedig Erdélyben és Bánságban a vasutnál és a különböző iparüzemeknél találtak elhelyezkedést.

Ne vegyen

mindennap lábvizet, csak hetenként egyszer, de utána kenje be lábát

PODOL-lal

s azonnal megszabadul lábizzadáásától, kipálott lába meggyógyul, tyukszeme, bőrkeményedése nem lesz többé. Hatása bámulatos, használata egyszerű.

Ára 35 lei.

Kapható gyógyszerárak és drogueriákban.

Huszonegyen az ókirályságban tettek szert állásra. Majdnem mindannyian a petroleumműveknél nyertek alkalmazást.

Alkalmunk volt beszélgetni Valcovici dr. rektorral, aki a következőket mondotta az iskola

uj feladatairól:

— Én örülök a legjobban, hogy fiaink az életben beváltak. Egyetlen főfőrekvésünk az lesz, hogy még képzetesebb és használhatóbb mérnökgenerációt neveljünk. Nagy gondot okoz a különböző laboratóriumok felszerelése és felállítása és alig várom, hogy az új műegyetem egész épületömbje

elkészüljön. Ami a jövőt illeti, komolyan foglalkozom azzal a tervvel, hogy már most ősztől kezdve felállítjuk a temesvári műegyetem kebelében a külön

közgazdasági fakultást,

amely doktorátussal lesz egybekapcsolva. A magam részéről úgy szeretném, hogy először csak jogi abszolútsággal vagy licenciával rendelkező hallgatókat veszünk fel, akik egy-két éven belül elnyerik a gazdasági vagy kereskedelmi doktori címet. Hiszem, hogy tökéletesen modern és európai nivójú főiskolává szélesíthetem ki a temesvári műegyetemet.

Egy filmrendező leleplezése

Csevegés a kulisszák mögül — Hogyan készül a trükkfilm

Temesvár, május 9

Az ember ott szórakozik legjobban, ahol a legjobban rászedik. Ha ezt a rászédést bájosan és művésziességgel csináljuk, ugy a szórakozásnak egy különleges tökélyét értük el. Könnyű ezek után kitalálni, hogy a filmről van szó. A film a szórakoztatás tökélye.

Ezek volnának az amerikai filmgyártás alapelvei és minthogy az igazi filmszínésztől tanultuk, nem tagadhatjuk le, hogy a fentebbi alapelveknek jórészt mi is valljuk. Természetesen ezek az alapelvek erősen módosultak az öreg európai izlés és kultúra mellett. A trükkfilmet például Amerika kreálta, mi átvettük, lássuk csak hogyan.

A trükkfelvétel egy módja a kopirozás. Párisban most fejezett be nemrégiben Mosjoukin egy filmet, melynek címe »Doctor Pascal«. Ebben a filmben előfordul egy jelenet, melyben Mosjoukin a színen saját magával beszélget, vitatkozik és összevész. Hogy csinálták ezt a jelenetet? Egyszerűen így. Kiszámították meddig tart a jelenet, ennek az időnek megfelelő hosszúságú celluloid-tekerécsket vettek és a tekerécsket hosszában pontosan két részre osztották. A jobboldali részt fényhatlan papírosszallaggal letakarták, a »rollnit« megint összekerték és megint betették a »Kurbkaszni«-ba. A színhelyet pedig, ahol Mosjoukin játszik, pontosan a közepén egy vékony fehér zsinórral kettéosztották. Mosjoukin a bal oldalon bejön és játszik, vitatkozik, végül is összevész. Közben erősen vigyáz, hogy a zsinórt keresztül ne lépje. A megállapított idő letelik, a lencsét elsötétítik. A »rollnit« a sötétkamrába viszik, leveszik a jobb oldaláról a papírosszallagot és átteszik a baloldalra, melyen Mosjoukin már egyszer fel van véve. Ezekután a tekerécsket összekertik és beteszik a szekrénykébe. Az egészet visszacsavarják odáig, ahol Mosjoukin bejön, ott megint elkezdik előreveszteni. Mosjoukin bejön, most azonban jobbról és eljátsza a jelenetet, mindig szem előtt tartva a fehér zsinórt.

A jelenet hatását szükségtelen leírni. Egy ember, aki önmagával összevész. Színpadon az ilyesmi lehetetlenség, legfeljebb a szavak kerülő útján. A filmben ez egyszerűen szimboliztikai ábrázolás megrázó. Ezért a film a színjátszás regénye, a színpad csak szindarab. A színpad sűrít, cson-

kit, a film kiterjeszkedik és a regény rapszódikus méltóságával hat.

De most nézzük csak, hogyan használják fel az amerikaiak ezt a trükklehetőséget?! A »Bagdadi tolvaj« Fairbanks egyik virtuóz alakítása. Előfordul egy jelenet, amelyben Fairbanks egy szőnyegen elröpkül a város felett. Ezt úgy csinálták, hogy építettek egy hengert (kulisszából természetesen), amelynek az átmérője tizenhat méter. Erre a hengerre egy gyönyörű keleti várost festettek fel. Most elvitték a hengert mintegy harminc méternyire a felvevő géptől, miáltal egy quasi madártávlat képet (weitesplint) kaptak a folyton körben forgatott hengerről, pardon, városról. A weitesplint sajátága, hogy a tekerés celluloid lapocskáin csak az alsó egyharmadában van kép. Nos ezeket felvették az eget, ez betöltötte a képecskék megmaradt kétharmadát. Most leterítették a szőnyeget a földre, Fairbanks reá állt és imitálta a levegőben uszó ember mozgatait. Ezt a jelenetet legalább tíz operatőrnek kellett felvennie, mert ennek a képnek hátszínnyira bele kell illenie a közép-egyharmadba, a város és az ég egyharmada közé. Természetesen itt visszafelé csavarják a képet, hogy az egyidejűség látszata meglegyen. Mikor aztán a három felvétel egybekopirozták, megvolt a levegőben repülő ember tökéletes illuziója. Így Amerikában.

A modern film azonban a trükköket már lényegesen elfinomította. A modern film inkább novellaszerű miliőt fest, analizál. Tehát az arc és a test mimikájára fekteti a fősúlyt. Ilyen film például Murnau »Tartuff«-je, A. E. Dupont »Varieté«-je. Mindkét film egyelőre még Középeurópában szalad. Ezekben a filmekben trükköket csak akkor alkalmaznak, amikor az egyidejűség érzékeltetéséről van szó, vagy amikor eseményeket csak sejtet a rendező, de átgorja azokat. Ezáltal elmélyíti a filmet, nem mint az azelőtti filmek, melyek az állandó trükkfelvétellel »elparlagiasodtak«.

Általában a trükkfilmek kezdenek kimenni a divatból manapság. Az egész filmprodukción terén csak egy-két ember van, aki a trükkfelvételést annyira magához idomította, hogy a trükkfilm ily módon létjogosultsághoz jutott. Ezek már nem séma szerint készülnek, hanem a színész alakítja őket. Ilyen színészek például Luciano Albertini, Harold Lloyd, Harry Piel, Douglas Fairbanks.

Harold Lloyd az egyik filmjében öngyilkos akar lenni. Egy széken ül és fölötte magát egy üres revolverrel, ő ellenben megvan győződve, hogy meghalt. A szomszéd szobában munkások dolgoznak, egy hosszú gerendát tolnak, a gerenda benyulik Lloyd szobájába, pont a szék alá. Fel-emelik székestül és a székekkel együtt kiteszik az ablakon. Lloyd kinyitja a szemét és magakörül látja az égi angyalait a harsonákkal, alatta pedig New-York utca-medreinek tömkelegében a mozgó-nyüzsgő hangyabolyt — igenis, az angyalok a harmincemeletes felhőkarcoló párkányán levő diszfigurák és Lloyd egy harmincemeletes felhőkarcoló legtetőjén egy szál kinyuló gerenda végén levő széken ül. A közönség megborzad! Istenem ha leesik. Csak nyugalom, kedves közönség, Lloyd nem esik le, Lloyd csak két méter magasságban himbálja a lábait és alatta ugyanannak a felhőkarcolónak a párkánya, amelyet egy operatőr repülőgépen épen most vesz fel. Ezt a két fél képet azután össze kopirozzák, pontosan ott, ahol a két párkányzár fed egymást és ezt még akkor sem vennéd észre kedves közönség, ha Lloyd hajmeresztő nyugalma nem feszítené meg összes idegeit. Más.

Conrad Veidt feltüri a kabátgallérját, körülnéz, tekintete elborul, odasiet a vasuti sínparhoz és ráveti magát; — ebben a pillanatban keresztüldübörög rajta az ekspresz! Conny ezután felkél, leporolja magát és int: a vonat jöhet — vissza. Na igen, mert eddig hátrafelé ment, csak hogy a ravasz opertörök visszafelé csavarták a gépet, miáltal ha rendesen pergetik a filmet, az egész úgy néz majd ki, mintha Connyt, akit minden kislány imád tizenhattól a kiszámíthatatlan korig, az ekspresz elgázolta volna.

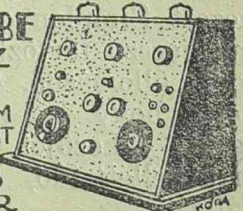
Buster Keaton (Maleck) egyik filmjében az ósálatok közt álmodja magát. Óriásférgek veszik körül és másznak egymáson keresztül, egy-egy barom olyan vastag, mint egy hajókémény. Ezek az ósálatok közönséges giliszta. Igen. Csak hogy ötszázszorosan nagyitva vették fel őket és azután kopirozták bele a felvételt a képbe.

Mert ilyen a film. A fele sem igaz, mert ha a szerelmes amorózó dulcinea előtt térdel és epedve szól hozzá, úgy egészen biztos, hogy azt mondja: »gyerünk, gyerünk, késő van, már éhes vagyok«. Vagy amikor Bécsben a »Sasfiók« felvételeit csináltuk és a reichstadiert hérege meg az öreg császárné a közös nagy jelenetükben azt beszéltek meg, hogy délután hánykor találkoznak a Sacherben. De azért te csak érzékenyedd el, kedves közönség, ha Asta Nielsen orcáin glicerint könnyek gördülnek alá és rémül csak meg, amikor Harry Piel egy vízzel telt üvegmedence mögött látod viaskodni hosszú percekig és kacagi, ha Fatty kitömött bábukba rug bele.

De annyi fantáziád nincsen kedves közönség, hogy el tudnád képzelni, mennyit keres egy ilyen filmszínész! Hogy csak egy kis kostonót adjak: a kis Jackie jelenleg egy színházat épített abból a pénzből, amit egy láncgyár, egy cernagyár és egy gyermekjátékszergyár neki fizet, csak azért, mert a cikkek az ő nevét viselik. — Lám ez Amerika: a művész nem kénytelen egyben mecénás is lenni!

— nyi.

NE UGORJON BE
OLCSÓ-DE-ROZS
RADIO
KÉSZÜLEKNEK, HANEM
KÉRJE ÁRAJÁNLATUNKAT
Electron
SZT. GYÖRGY TÉR

Mielőtt csillár

szükségletét fedezné, feltétlenül tekintse meg gyári lerakatainkat a Spira és Drucker-!-! cég Lloyd-sori helyiségeiben !-!

Lumina Első Román Csillár- és Fémárugyár R.-T.

(ezelőtt Kissling R. és Fia R.-T.) Temesvár

Terrorizálnak

az angol sztrájkoló munkások

London, május 7.

Az angliai általános sztrájk kezd a szélsőséges elemek befolyása alá kerülni. A sztrájkolók között a fegyverrel meglazult, nagyobb csoportokban járnak be különösen London külvárosait és mindenütt terrorisztikusan lépnek föl. Ma már megállapítható, hogy az ipar és kereskedelem rendkívül súlyos károkat szenved a sztrájk által, dacára annak, hogy a forgalom a vasutakon javult. A sztrájkolók kudarcot vallottak azon törekvésükkel, hogy a sajtót elnémítsák. A British Gazette több mint félmillió példányban kelt el. Az egész országban negyven napilap és folyóirat kerül ki a nyomdákban. Ez is mutatja, hogy a sztrájk nem általános. A Daily Mail Párisban nyomtatott számai azt jelentik, hogy az utolsó órákban a sztrájk gyors befejezésének kilátásai rosszabbodtak.

Szana Sándor temetése

A nagy emberbarát utolsó útja

Budapest, május 7.

A nagy emberbarát iránt érzett szeretet kegyeletos megnyilatkozása volt Szana Sándor dr. temetése. Eljöttek a Kerepesi-úti temetőbe mindazok, akiket szíve nagy melegevel pártfogásába vett, gondozott, hogy utolsó útjára kísérjék a gyermekvédelem melegsívű apostolát. A koporsó felett az első gyászbeszédet Karsay Sándor nyugalmazott államtitkár mondta azok nevében, akik a magyar állami gyermekvédelem körül fáradoztak és akik az elhunytban az utolsó apostolt tisztelték. Igen meghatározó volt Szirmai Oszkárné bucsuztatója, aki a Feministák Nővédő Egyesülete nevében méltatta azt az emberfeletti munkát, amelyet Szana Sándor két évtizeden át a nők, az anyák érdekében végzett. Kálmán Henrik, az Angol-Magyar Bank tisztviselőinek gyermekei nevében mondott beszédet. Akik szerető orvosukat vesztették el az elhunytban. Deményi Jakab a Budapesten lakó temesváriak nevében bucsuzott el Szana Sándortól. A koporsót negyvennél több koszorú borította.

Koszorút tett le a magyar állami gyermekmenhely, Bosnyák Zoltán nyugalmazott államtitkár és számos közéleti előkelőség. A fővárosi sajtó egyértelműleg a legmelegebb sorokat szentelte Szana Sándor dr. működésének. A magyar fővárosból tegnap Temesvárra visszaérkezett Szana Zsigmond vezérigazgatót őszinte részvét-megnyilatkozások keresték fel bátyja halála alkalmából.

A vonaton letartóztatott

vasutas bolgár cigarettát csempészett

Temesvár, május 7.

A tegnap délelőtt Temesvárra érkezett Simplonvonatnak szokatlanul hosszú tartózkodása volt az orsovai állomáson. A dolog nyitja az volt, hogy a vonat vezetőjét és egyik fékezőjét letartóztatták s arra kellett idő, hogy azokat leváltásák.

Az orsovai szigurancának ugyanis tudomására jutott, hogy a Simplon-vonaton nagyobb mennyiségű bolgár cigarettát akarnak Temesvárra csempészni. A sziguranc emberei nem engedték ki az állomásról a vonatot, hanem végigkutatatták azt. A vonatvezető fülkéjében aztán megtalálták a keresett bolgár cigarettát és pedig nem kevesebbet, mint huszonegy darabot. Erre a vonatvezetőt Schmidt-hauser Józsefet és Mayer József fékezőt, aki a kutatásnál szintén igen gyanusan viselkedett, letartóztatták, a cigarettát pedig lefoglalták.

Negyvenkét községben mondja el

Tornya Gyula szenátorjelölt programbeszédét

Temesvár, május 8.

Tornya Gyula dr., a Magyar Párt temesmegyei szenátorjelöltje a mai napon kezdte meg választási körútját a megyében. A választás két hét múlva köszönt ránk és azért az idő rövidsége miatt egyelőre csak negyvenkét községnek a meglátogatását lehetett programba venni. Ez is csak úgy lehetséges, hogy Tornya Gyula dr. némely napon négy, sőt öt községet is bejár és mindenütt elmondja programbeszédét. A szenátorjelölt körútján a Magyar Párt temesi tagozata részéről Osztie Andor főtitkár kíséri.

Tornya Gyula dr. ma délelőtt tizenegy órakor Szinérsegen, délután háromkor pedig Buziásfürdőn fejt ki programját. Holnap, délelőtt Mosnica és Medves, délután pedig Dragsina, Ötvösd és Végvár községeket látogatja meg.

A Magyar Párt a szenátorjelölt választási körútjával kapcsolatosan a következő községekben alakítja meg az új altagozatokat: május 9-én délelőtt kilenc órakor Medvesen és délután négy órakor Ötvösdön, május 10-én Sztancsótalván, Gizellafalván és Babsán, május 12-én pedig Aurélházán.

Koronatanács az uralkodó elnöklésével

amelyen a lei árfolyamának megszilárdításával foglalkoznak

Bukarest, május 8.

A fővárosi tőzsdetanácsa tegnap ülést tartott, amelyről a következő kommuniké adták ki: A tőzsdetanács a külföldi devizákkal rendelkező termelőkkel, főleg a gabonaekszportörökkel folytatott tanácskozás alapján megállapította, hogy a devizák emelkedése semmivel sincsen igazolva. Április folyamán elegendő devizát adtak el és ma is kielégítő eszközök állanak rendelkezésre devizák bevásárlására. Egyébként a gabonaekszportörök

kötelezettséget vállaltak,

hogy a devizaautorizációval bíró bankok rendelkezésére bocsátják devizakészleteiket, amelyeket ekzpört útján szereznek be. A tőzsdetanács ennél fogva megállapította, hogy a legutóbbi napokban történt devizaáremelkedések inkább lélektani okokra vezethetők vissza és ezért a normális helyzet visszaállítására kétségtelen.

A bukaresti devizaellenőrző hivatal tegnap rendkívül kevés igénylést engedélyezett. Főleg olyanokat, amelyek sürgős külföldi fizetésekre vonatkoztak. A verescu miniszterelnök a leikérdéssel kapcsolatban a következőket mondotta:

— Nem ígérek

lehetetlen dolgokat,

mint azt a liberálisok tették, amikor négy évvel ezelőtt átvették a hatalmat, de biztosíthatok mindenkit, hogy a külföldön eszközölt intézkedésekkel valutánk stabilizálását fogjuk elérni.

A Lupta jelentése szerint az uralkodó közölte a kormánnyal, hogy tanácskozni óhajt a lei esésének megakadályozása ügyében az összes párt vezérekkel, valamint a gazdasági és pénzügyi intézmények képviselőivel. Az uralkodó kívánságára ma délelőtt tizenegy órakor tartják meg ezt a tanácskozást

a királyi palotában.

A tanácskozáson résztvesznek a kormány tagjai, továbbá Bratianu Jonel, Maniu, Michalache, Jorga, az összes volt pénzügyminiszterek, továbbá a nagybankok képviselői.

A Viitorul is megerősíti a koronatanács híreit, de a lap információja szerint csak a miniszterek vesznek részt a tanácskozáson, amelyen az uralkodó fog elnökölni. A bukaresti lapok egyébként örömmel állapítják meg a lei árfolyamának javulását, amely a kormány és a Banca Nationala intézkedései nyomán következett be.

Szerelmi enyelgés közben

lelőtte férjét, majd öngyilkos lett

Pancsova, április 7.

A szerb Bánság élénk kis városkáját, Pancsovát, titokzatos családi dráma tartja izgalomban. Két nap előtt holtan találták lakásuk hálószobájában Ankusics Lázár ottani kereskedő fiatal feleségét, a férj pedig súlyos sérüléssel az asszony holtteste mellett feküdt. A szomszédok akadtak reá a

vérben fekvő házaspárra,

a szobában nagy rendetlenség, feldőntött butordarabok, szétszórt fehérneműek. A rendőrorvos megállapította, hogy az asszony testébe golyó hatolt és a szívet érintve rögtön halált okozott, Ankusics azonban, aki szintén a mellén sebesült meg, nincsen életveszélyes állapotban. A férfit ki lehetett hallgatni és ekkor elmondotta, hogy este lefeküdtek, az asszony vitatkozni kezdett vele, hogy melyikük szereti jobban a másikat, majd hirtelen szerelmi enyelgés közben kikapott az éjjeli szekrény-

ből egy revolvért és a férfi ellen fordította e szavakkal:

— Én bebizonyítom neked, hogy jobban szeretlek!

A következő percben ütést érzett Ankusics a mellén és elájult. Csak reggel vette észre, hogy a felesége mellette fekszik holtan. Valószínűnek tartja, hogy mikor ő elájult, az asszony megjéjett, hogy megölte és ezért öngyilkos lett. A rendőrség azonban nem fogadta el ezt a valószínűtlen vallomást, mert gyanus volt, hogy az asszony holtteste az ágyban volt ugyan, de körülötte sehol

vérnyom nem volt

látható, viszont az ágytól két méternyire a padlón nagy vértöcsa volt. Az asszony tehát nem lőhetette magát agyon az ágyban, de öngyilkosságot sem követhetett el az ágyon kívül, mert a golyó szívet járta át és azonnali halált okozott. Nem vánszoroghatott tehát vissza sebesülten az ágyhoz. A szobában

egyébként is a rendetlenségéből dulakodás nyomaira lehet következtetni. Nincsen kizárva, hogy amikor az asszony a revolvért felkapta, a férfi lefogta, de mialatt a fegyvert ki akarta csavarni a kezéből,

dulakodás közben

a revolver csúszt és a golyó áthatva az asszony testén, a férfi mellén is sebet ütött. A rendőrség a titokzatos ügyben folytatja a nyomozást.

Drága cigaretta

amelyért fizetni kell, anélkül, hogy élvezhetné

Temesvár, május 8.

A temesvári monopolfelügyelő két detektívje még 1925 július huszonhetedikén házkutatást tartott Straub Sándor gyárvárosi lakosnál, akiről megtudták, hogy idegen cigaretták csempészésével foglalkozik és azokat busás áron értékesíti. A házkutatás nem várt eredménnyel járt, mert a monopolközégek négyezer darab bolgár cigarettára akadtak Straub Sándor lakásán. A kolozsvári monopoligazgatóság negyvenezer lei pénzbüntetésre ítélte Straubot. A monopoligazgatóság határozata ellen a vádlott a temesvári törvényszékhez felebbezett, amely tegnap tárgyalta az ügyet. A törvényszék előtt a kincstárt Subtire Ionel dr. államügyvéd képviselte, aki kérte a határozat megerősítését. A törvényszék rövid tanácskozás után a monopoligazgatóság ítéletét jóváhagyta.

Elhagyják az országot

akik nem kérik újra tartózkodási engedélyeik meghosszabbítását

Temesvár, május 8.

A temesvári állambiztonsági vezérfelügyelőség a munkafelügyelőséggel egyetemben ma az idegen állampolgárok tartózkodási engedélyére vonatkozólag a belügyminiszteriumtól fontos rendeletet kapott. A rendelet értelmében az összes Temesvároitt tartózkodó idegen állampolgárok tekintet nélkül arra, hogy az országban való tartózkodási engedélyük lejárt-e vagy még érvényben van, ha továbbra is az országban óhajtának maradni, kötelesek összes okmányaikkal felszerelt kérvényt a temesvári szigurancához május hó huszonötödikéig benyújtani. A szakmunkásként alkalmazott idegen állampolgárok kérvényeit a munkaadók kötelesek beadni. Ez az intézkedés nem vonatkozik azokra az idegen állampolgárokra, akik csak átmenetileg tartózkodnak az országban. A kérvényben a következő adatokat kell feltüntetni: A kérvényező vezeték és keresztnéve, születési év, hó, nap, jelenlegi állampolgárság, foglalkozás, állandó lakhelye, pontos címe, hozzátartozóinak neve. A meghosszabbítás iránt benyújtott kérvényeket egy speciális bizottság bírálja felül, amely jogosítva van 1927 június elsejéig tartó további tartózkodást engedélyezni.

Május

11

Kedd

Dr. Brück Ede

ária- és dalestélye
a Tiszti Kaszinóban

!

Jegyek Löbl könyvkereskedésben

Hirdetmény.

Gyári áron való árusítás! Értesitem a mélyen tisztelt temesvári és környékbeli közönséget, hogy rendkívül gazdag butorraktáramat mélyen leszállított áron árusítom.

Tisztelettel

Schusztér Ferenc

Temesvár-Erzsébetváros, Korona-utca 14
(a sárga villamos végállomása). Tel. 11-91

Hírek

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Plaja St. George (Szentgyörgy-tér) 4.

Telefonszámaink:

Szerkesztőség: 2-52.
 Kiadóhivatal: 2-52.
 Nyomda: 10.
 Felelős szerkesztő lakása: 2-42.

Előfizetési árak:

Egy hónapra 60 lei, három hónapra 160 lei, félévre 300 lei, egy évre 600 lei. Egyes szám ára 2 lei, az évkirályában 3 lei, Magyarországon 2000 kor., Jugoszláviában 1 dinár, Csehszlovákiában fél ck., Ausztriában 20 garas.

Felelős szerkesztő:

Vuchetich Endre dr.

Lemondtam

végérvényesen arról a gondolatról, amely mégis csak beleférközött szívem legtitkosabb rejtekébe, tul a szerelmi szívörökön is, hogy ebben az életben gazdag ember legyek. Isten mentis! H. gy én is napokon és éjjeleken keresztül lélegzetelzavaróan lessem, mit hoz a drótnélküli drót Zürichből, hogy álmatlan éjjeleim legyenek, hogy keserves tépelődésben jelenek el napjaim és egyebet se legyenek, mint számlálni vagyonomat, amely csaknem óránként jobban romlik, mint viseltes ruhám bármelyike. Dehogy! Eszem ágában sincsen gazdag embernek lenni. Miért? Még ez hiányzik nekem, hogy végérvényesen lemondjak mindarról, amit életnek neveznek. Ma úgy érzem, hogy nincstelenségemben én vagyok a legboldogabb ember, Mert az a legnehezebb járom, amikor a pénz fáj, amikor a vagyon but és bánatot okoz. És ma nem csinál a szabó ruhát a gazdagnak, mert az készpénzzel fizet, de nekem örömet áll a rendelkezésemre, mert nekem annyi valutadifferenciát, pluszt, hozzájárulást, kamatot, leiromlást és egyebet csaphat hozzá, amennyit a keze, a könyve, a szíve és a lelke elbir. Mit tördöm vele, majd fizetek... Egyelőre ráéunk. A szabóm, a fehéreműsöm, a pipészem örül, hogy a könyvbe írhat. Kinek kell ma pénz!... Ugy érzem in vagyok a legboldogabb ember a világon. Ma egyenesen öröm szerénynek lenni.

Mégsem tudom, hogy komolyan gondoltam e az egészséget!... g-d.

VASÁRNAP IS MEGJELENIK

Déli Hírlap és a legfrissebb belldi hiranyagon kívül hozza a ankhamisítás tárgyalásának legjobb részleteit is. A Déli Hírlap z egyetlen temesvári lap, amely asárnap is megjelenik. A vasárnap megjelenő szám ára két lei.

Vidrighin nem vállalja a koránybiztoságot. Megirtuk, hogy kormány Vidrighin Sztian volt mesvári főpolgármestert, vízvezeték izagatót a Temes-Béga vízszabályo isi társulat kormánybiztosává nevezte. Vidrighin nagy elfoglaltságára való kintettel azonban nem fogadta el t az állást.

A Magyar Párt választási ökészületei. Kolozsvárról jelenk: A Magyar Párt kolozsvári ta ozata tegnap délután ülést tart t, amelyen megállapították a llasztási bizalmi férfiak és a keleti elnökök névsorát. A választ si törvény értelmében Kolozsvár ole szavazatkerületre lesz fel ztva.

Halálozás. Temesvár egyik leg egebb kereskedője dőlt ki tegnap élők sorából. Sch n a b l Hermann temesvári gabonakereskedők do nje nyolcvanöt éves korában meg lt. Az elhunyt régi vágású, gondos körülmekintő kereskedő volt és mesvár társadalmi életében is sze pet játszott. Halálát özvegyén kívül yetlen fia Pál, heidelbergi gyárigaz tó gyászolják.

BÉRAUTOK precíz javítómü lye, autók garagirozása, éjjeli szol lat. Autóorinent-garage, Bem-utca. lefon 14-93, 23-24. Autók köz titése eladása és vétele.

Rablógyilkosság Oravicabányán

Felmentés után tíz évi fegyház — Az egyik gyilkos sirt

Temesvár, május 8.

Véres szenzáció tartotta izgalomban két év előtt Oravicabánya város lakosságát. Világos nappal, déli tizen két óraker meggyilkolták és kifosztották Ned a Elena hatvan éves asszonyt. A csendőrség megindította a nyomozást és a gyilkosság gyanuja alatt letartóztatta Doran Ilie és Avram Gáspár oravicai gazdákat. Mindketten végig tagadták, hogy ők ölték meg az asszonyt, de a lugosi törvényszék a bizonyítékok sulya alatt Dorant öt évi fegyházra ítélte, míg Avram Gáspárt felmentette. Felebbezés folytán a temesvári tábla elé került az ügy, amelyben eddig hat tárgyalást tartott. Az előző tárgyalásokon elrendelte a tábla a bizonyítás ki egészítését, a bíróság a helyszínére is kiszállt, hogy a rablógyilkosság ösz

szes részleteit tisztázza. Tegnap végre ítélethirdetésre került az ügy.

A temesvári tábla a lugosi törvény szék ítéletét megsemmisítette és úgy Dorant, mint Avramot bűnösnek mon dotta ki a rablógyilkosság büntetété ben és ezért az enyhítő körülmények figyelembevételével mindkettőjüket egyenként tíz évi fegyházra ítélte. Doran büntetéséből a vizsgálati fog sággal kitöltöttnek vett másfél évet, viszont elrendelte Avram azonnali letartóztatását. Amikor Avram meg hallotta a sulyos ítéletet, mely várat lanul érte, miután a lugosi törvény szék felmentette, egész testében resz ketve, hangos sirásra fakadt. Az ítélet ellen Gropsian Mihály dr. temes vári és Valeanu Aurél dr. lugosi ügyvéd felfolyamodást jelentettek be a semmitőszékhez.

— **Esnek a valuták.** A lei zürichi javulásával kapcsolatban a temesvári devizapiacra az összes valuták ár folyamai zuhanásszerűen estek. Így a dollár, mint a pénzérték stabil fok mérője, a tegnapi napról mára harmincöt pontot esett. Pénzügyi körök biztosra veszik, hogy a lei árfolya mának emelkedése tartós lesz és rövidesen ismét eléri Zürichben a 2. árfolyamot.

— **Orvosi hír.** Dr. Sz n a András rendelését röntgen és nőbetegek részére Temesvárott, Belváros, Szent György-tér, Bánáti-házban ismét folytatja d. e. 9-11 és d. u. 3-5-ig.

— **Két fiu megölte anyjuk szeretőjét.** A csehszlovákiai Cseklész község határában holtan találták meg H o r n y á c s e k József ötven esztendő baromfikereskedőt. Kiderült, hogy a gyilkosságot Hornyáček szeretőjének két fia követte el. Az elhaltak viszonya volt K l i n c s á k n é ivánkai földművesasszonyal és a fiuk azért végeztek Hornyáčekkel, mert nem bírták nézni anyjuk erkölcstelen életét. Különösen az háborította fel őket, hogy anyjukat együtt találták éjjel az országot árkában a szeretőjével és ekkor karókkal agyonverték az öreget.

— **A városi mozgóképszínházak igazgatósága** értesíti a n. é. közönséget, hogy a pénztár f. hó szombat 8-án, vasárnap 9-én és hétfőn nyitva van, mely alkalomkor a legjobb helyeket lehet biztosítani.

— **A buziási tüzoltók majálisa** A buziási önkéntes tüzoltóegyesület május hó kilencedikén délután két óraker az ottani parkban, illetve a kis erdőben az acélfürdő mögött nagyszabásu majálist rendez különféle szórakozásokkal. A tiszta jóvedelmet a torony javítására fordítják. A mulatság igen kellemes szórakozást nyújt majd a kirándulók részére is.

— **Az emberek raknak fészket a madaraknak.** A temesvári Állatvédő Egyesület elhatározta, hogy a városi parkokban a fákon a madarak számára fészkekodukat helyez el.

— **A gyárvárosi „PATRIA” kávéház** május 8-án és 9-én szombaton és vasárnap 9 órai kezdettel nagy táncestélyt rendez T o l l J ó z s i szalonzenekara közreműködésével. Be lépti díj nincs, reggelig nyitva.

— **Uj temesvári rendőrtisztviselő.** B u j o r Onise másodosztályu rendőrigazgató ideiglenes szolgálat tételre Sepsiszentgyörgyről Temes várra helyezték át. Bujor igazgató ma jelentkezett a rendőrprefekturán és a közigazgatási osztályon nyert beosztást.

— **Elfogott katonaszökevények.** A rendőrség elfogta T u r y J á n o s és L a u b Ferenc temesvári illetőségű katonaszökevényeket. Átadták őket a katonai hatóságnak.

— **Krausz-Kristóf Albert** kiállítása ma és holnap egész napon át megtekinthető a Zápolya-utcai Krausz-féle butorkereskedésben.

— **Bánffy Miklós szindarabjának kolozsvári sikere.** Kolozsvárról jelentik: A magyar színház nagy siker közepette mutatta be B á n f f y Miklós gróf Maskara című három felvonásos darabját. Az előadás után az újságíróklubban társas vacsora volt, amelynek keretében a megjelent szerző lelkesen ünne pelték.

— **Rabokat visznek el Temes várról.** Megirtuk, hogy L u p a s c u volt temesvári fogházigazgató letartó ztatásával egyidejűleg az igazságügy miniszter Temesvárra küldötte hivatal vizsgálat megejtése végett M i h a i l börtönügyi vezérfelügyelőt. A fel ügyelő látogatásának első eredménye, hogy az öt évnél hosszabb szabadságvesztésre ítélt fegyölköt, akik rendellenesen maradtak továbbra is a temesvári fogházban, már a legközelebb a margineui fegyintézetbe szállítják. Az elszállítandó rabok között van Reiter is, özvegy Wiener Mórné gyilkosa.

— **Hosszabbak a napok és kellemes meleg is van.** Ilyenkor jól esik estéknél jó boroska mellett elbeszélgetni. Erre egyedül alkalmas a bencseki fehér vagy vörös bor, a melyet tizennyolc-husz leies árban mér H o r g a Pál Gyárváros, Potykat utca 1. szám alatt.

— **A Kispolgári Szövetség** erzsébetvárosi tagozata vasárnap (9-én), délelőtt 10 óraker a Novotny féle vendéglőben tartja közgyűlését, amelyre a vezetőség az összes tagokat meghívja és vendégeket is szívesen lát. A Kispolgári Szövetség erzsébetvárosi tagozata.

— **Négyévi börtön egy cikkért.** A temesvári hadbírószág tegnap vont a felelőségre J u c u - B a n a t a n u J á n o s újságíró egy a Logoson megjelenő Ţara című lapjában közölt cikkéért. Jucut a hadbírószág előtt Branca kapitány és Luchiciu György dr. védtek. A hadbírószág a cikkben foglaltakért Jucu Jánost négy évi börtönre ítélte és azonnali letartóztatását rendelte el. Jucu az ítélet ellen a legfelsőbb katonai semmitőszékhez felebbezett.

— **Figyelem!** Elegáns, olcsó öltönyök a tavaszi és nyári szezonra nagyon mérsékelt áron. Győződjön meg G o l u b Ghenad új szabóműhelyében Temesvár-Gyárváros, Str. Dacilor 36. (Fő-utca).

— **Bukaresti betörőket fogtak Temesvárott.** B o t k a M á r i a mehalai lakosnő a mult esztendőben hosszabb ideig tartózkodott Bukarestben és egy alkalommal betörték távollétében a lakásába. Gyanuja az ugyanabban a házban lakó Gries Miklósrá és a vele vadházasságban élő Trachmann Annára esett, akik a betörés után eltűntek Bukarestből. Botka Mária azóta visszatért Temes várra és tegnap az utcán egyszerre szemben találta magát Gries Miklóssal és Trachmann Annával. Gries azonnal futásnak eredt, Trachmann Annát azonban egy a közelben posztoló rendőr elfogta. Griest keresik.

Lábizzadás ellen Podol

— **Tizenöt utas halála a tengerben.** Szófiából jelentik: A várnai kikötőben egy tutaj, amelyen harmincöt utast szállítottak a kikötő előtt horgonyzó hajóra, felborult és tizenöt ember a tengerbe fulladt.

— **Lloyd-Tavernában** megérkezett a R o g e és R a t t l a s akrobata táncduett.

— **Egy meghiusult megegyezés kulisszatitkai.** Kolozsvárról jelentik: Az országos szociáldemokrata párt összeállította végleges jelölőlistáját, amelynek nyilvánosságra hozatalával egyidejűleg leleplezi az ellenzéki blokk folytatott tanácskozások kulisszatitkait. Kijelenti, hogy a szocialista-párt hét reális értékű és hat bizonytalan jelöltséget kért az ellenzéki blokktól, amely azonban csak két jelöltet akart biztosítani. Később újból megindultak a tárgyalások és ekkor már négy reális értékű jelöltséget volt hajlandó az ellenzéki blokk adni, de a megindult tárgyalásoknak a bukaresti központ határozata vetett véget.

— **Hotel Ferdinand téli kertjében minden este kedélyes német műsor.** Elsőrangú zene, szolid árak.

— **Kazánvizsgálat.** Tudomására hozták úgy a kazántulajdonosoknak, mint az iparosoknak, hogy a kazánellenőrzést, illetve kazánpróbákat a munkaügyi miniszterium központi biztosító ügyosztályának technikai megbízottja fogja megtartani, aki erre a célra meg is érkezett Temesvárra. A kazán próbákra stb. vonatkozó összes kérvényeket a községi előljáróságokhoz kell benyújtani. A kazán ellenőrzés, illetve kazánpróbák megtartásáért járó díjak a 103.686/926 számú miniszteri határozatban vannak megállapítva. Azon kazán tulajdonosoknál, akik a szövetség tagjai, a törvény értelmében felülvizsgálást tartanak.

— **A Lloyd Tavernában** S z ü c s Laci az aradi színáz bonvivánja néhány este vendégszerepel.

— **Évek óta a legjobban keresett és legnépszerűbb fogápolószert a FARMODONT fogkrém és szájjvíz.** Kivánatra mintát és reklámanyagot ingyen és bérmentve szállít a »Farmacon« gyógyáranyagkereskedés és laboratórium, Timisoara.

Jókarban levő **fagyaltapparátus** eladó. MANN cukrász, Gyárváros, Andrásy-ut 12. 605

Dacára a mindenütt mutatkozó óriási áremelkedésnek!

Löwy Sándor

kész férfiruhaárházában

Timișoara-Józsefváros, Scudier-tér 7 alatt pünkösdig, amíg a régi készlet tart:

1 nyári munkás nadrág 210 lei	1 fekete szövét öltöny 1190 lei
1 nyári öltöny 790 "	1 divatöltöny sok színben mérték után is 2400 "
1 csikos nadrág 450 "	1 fiuöltöny 6 éves-ig 325 "
1 szövét nadrág 450 "	1 fiuöltöny 7-12 éves-ig 440 "
1 szövét öltöny 1390 "	1 fiuöltöny mellénnyel 990 "

És még sok itt fel nem sorolt cikkekben olcsó szolid árak. Saját uriszabóság! Tisztelettel: Löwy Sándor

Gyerekujság

Szerkeszti: Kóró Pál bácsi

Kalandos Palkó utazásai

Készülődés az afrikai vadászatra.

Az Astoria hajó a Kongó folyó torkolatánál horgonyt vetett. Utasaink pedig valamennyi kiszállottak és a hajón csak annyi személyzet maradt vissza, amennyi annak őrzésére okvetlenül szükségessé mutatkozott.

Astor rendelkezése a Kongó partján csináltak táborát. Sátorakat készítettek, hogy éjjelente azokban aludjanak. Astor aztán gondoskodott arról, hogy megszerezze a szükséges teherhordókat, akik az expedíció holmiját vigyék, mert hiszen a Kongó-vidék erdősegeiben kocsin nem lehet haladni, mivel ott semmiféle ut nincsen. Aztán kellett arról is gondoskodni, hogy még vagy husz harcost szerezzenek, mert attól is lehetett tartani, hogy az erdő mélységeiben lakó benszülöttekkel eselleg harcra is kerül a sor.

Embereket küldött hát a legközelebbi szerezcsen néptörzs főnökéhez. Persze ezek az emberek ajándékokat is vittek a főnöknek. Nálunk ezek az ajándékok értéktelen semmiségek, ott Afrikában azonban nagy értéket képviselnek. Így küldött Astor a főnöknek egy kis tükröt, tíz darab üveggyöngyöt, egy rézgyűrűt és egy szagos szappant.

Másnap Ihangu, így hívták a szercsenek főnökét, maga jött el Astorhoz. Tolmácsot is hozott magával, aki valamennyire törte az angol nyelvet. Ihangu megköszönte az ajándékokat és kijelentette, hogy valamennyi között legjobban megnyerte tetszését az a finom enniivaló, melyet a fehér törzsfőnök — így nevezte Astort — küldött. Astor azonban nem emlékezett rá, hogy enniivalót is küldött volna és megkérdezte a főnököt, hogy mi volt az. Az a kezével mutatta, hogy kicsi, kerek dolog volt. Astor gondolkozott, aztán hozatott Palkóval az egyik ládából egy darab szagos szappant.

— Ez volt finom enniivaló, — szólt Ihangu, mohón kikapta Astor kezéből a szappant és jóízűen beleharapolt.

Astor megmondta Ihangunak, hogy husz olyan emberre van szüksége, akik csomagokat cipeljenek az expedíció számára, husz olyanra továbbá, akik harcosok lesznek. Ihangu kijelentette, hogy ezeket az embereket meg tudja szerezni, jutalmul azonban újabb üveggyöngyöt és főleg szagos szappanokat kért, amit Astor megígért neki.

Másnap reggel egész raj szercsenek jelentkezett a táborban. Astor kiválasztott közülük negyvenet, akik céljára alkalmasoknak látszottak. Mindjárt meg is alkudott velük, hogy mi lesz a fizetségük. Megállapodtak abban, hogy mindegyikük kap tíz üveggyöngyöt, egy-egy tükröt, egy-egy porócot és egy-egy aranyat az expedíció befejezése után. A harcosoknak azt is megígérte Astor, hogy az expedíció bevégeztével megtarthatják a tüzfegyvert, ahogy a szercsenek a puskát hívták.

Aztán eltelt pár nap, amit arra használtak föl, hogy mindazt a holmit, amire az expedíciónál szükségük volt, cipelésre alkalmas csomagokba rakják. A harcosoknak pedig ezalatt meg kellett tanulniok a puskával való bánást.

Mikor végre mindennel elkészültek, Astor bucsulakomát készített. Nagy kandérokban főzték az izletes paprikást és valamennyi szercseneknek remekül ízlett az étel. Csak éppen Ihangu, aki a lakomára szintén hiva-

talos volt, találta gyenge ételnek a paprikást, mert neki jobban fáj a foga szagos szappanra. Neki ezéri Astor négy darab szappant adott a tányérjára, amit az jóízűen el is fogyasztott.

Gyönyörű, ragyogó nap virradt föl másnap. Az ekszpedíció pedig elindult utjára. Akkor még nem sejtették, hogy az óriási őserdőben mennyi viszontagság és veszély várakozik rájuk.

A hős szabó

Egyszer volt, hol nem volt, ahol minden sarkon van cukrosbolt, volt egy ország. Ennek az országnak volt egy királya és a királynak volt egy leánya. Ez a királynő szép volt, akár egy tündér, de makacs is volt nagyon. És föltette magában, hogy csak olyan legényhez megy feleségül, aki a kérdésére meg tud felelni.

A király hívatta az ország doboását és kiadta a parancsot:

— Nosza, dobos, mozgasd a dobverődöt. Doboljad ki az országban, hogy a lányom férjhez akar menni, azonban csak ahhoz a legényhez megy, aki a kérdésére meg tud felelni.

Körüljárta a dobos az egész országot és mindenütt kidobolta a hirt. És jöttek mindenfelől a vitézek, a lovagok és egyéb rendű és rangu

legények, akik szerencsét akartak próbálni.

A sok próbálkozó között volt egy szegény szabólegény is. Tüjén kívül minden vagyona egy hegedű volt.

Mikor mind együtt voltak a királyi teremben, a királynő, aki apja mellett ült a trónon, feladta a kérdést:

— Milyen színű az én hajam?

A szépséges királynő hajából egyetlen szálát sem lehetett látni, mivel azt teljesen eltakarta egy nagy párta, amely a királynő haját fedte.

A lovagok azonban sorra találgatták. Egyik azt mondta, hogy a királynő haja barna, a második szökét mondott, a harmadik vöröset, a negyedik feketét, az ötödik ráfogta,

hogy a királynő haja ősz. Mondtak még sokféléket, de egyik sem találta el. A királynő mindegyikének azt válaszolta:

— Nem leszel a férjem.

Végül sor került a szabólegényre, aki teljesen lemondott a reményről, de azért a kérdésre rámondta:

— A hajad félig arany, félig ezüst.

A királynő erre hirtelen lerántotta a pártát a fejről és meglátszott a haja, amely valóban félig arany félig pedig ezüst volt.

— Te leszel a férjem, — mondta a királynő, — de előbb még meg kell mutatnod azt is, hogy bátor vagy. Van az istállóban egy vad medvé. Az éjszakát ebben az istállóban kell töltened és ha reggelre nem fal föl a medve, akkor megünneljük a pap elébe.

A szabólegény elindult a medveistálló felé. Magával vitte a hegedűjét és az egyik zsebébe tett egy marék diót, a másikba pedig egy marék kavicsot.

Mikor aztán belépett az istállóba, állt alá csapta a hegedűjét és hegedülni kezdett. A medve pedig valamikor táncosmedve volt és azért a zenére mindjárt táncolni kezdett. A szabó pedig mindig gyorsabban húzta órákon át, amíg végre a medve fáradtan összeesett. A szabólegény akkor elkezdte a diót feltörni a fogával. Szólt a medve:

— Fáradt vagyok, jó volna nekem is egy kis dió.

— Nesze, — mondta a szabólegény és adott a medvének néhány kavicsot.

A medve ropogtatta a kavicsot és ki is tört rajta szerencsésen néhány foga.

Mikor a szabólegény látta, hogy a medve kezd újra magához térni és félni lehetett, hogy rárohan a szabólegényre, újra hegedülni kezdett és a medve a zene hangjára reggelig járt.

A királynő reggel odament az istállóhoz és mivel a szabólegényt életben látta, azonnal odarendelte az udvari hintót és a szabólegényre a paphoz hajtattott. A szabó egyszerűen csak látja ám, hogy szalad utánok a medve és csattogtatja még megmaradt fogait, melyek a kavicsrágás után megmaradtak. A szabólegény megvárta, hogy a medve a hintó közelébe jusson és akkor elkiáltotta magát:

— Előszedem a hegedűmet és mindjárt táncolnod kell, medve koma!

Több se kellett a medvének. Megfordult és szaladt az erdőbe és annak is a legmélyebb részén bujt meg, ahol nem lehet hegedűszó hallani.

MOZI

Gyárvárosi mozi: május 9-én.

Mehalai mozi: május 11-én.

Filmslágér!

Filmslágér!

A cigány

Szigligeti Ede magyar író leghíresebb népszinműve után.

Filmre írta és rendezte: Forgács Antal.

A főszerepekben:

Rózsahegy Kálmán, Muzsnay Bella, Kürthy József és Vándory Gusztáv.

Belvárosi mozi: május 9. és 10.

Gyárvárosi mozi: május 11. és 12.

Mehalai mozi: május 13.

„A nap gyermekei”

7 nagy felvonásban.

Pierre Marcout regénye után, mely nemrég az „Echo de Paris”-ban jelent meg.

A nagyon gazdag cselekmény — franciák és spanyolok harca a rifkabilokkal — Marokkóban, a rifkabilok országában játszódik le.

Fenséges felvételek!

Felejthetetlen jelenetek!

Rendező: **René Le Somptier**

Műigazgatóság: **Louis Malpas**

Főszereplők:

Mario Nastasio, M. Bosky, Charlie és Dalia

Kiegészítésül:

A római farkas-szobor leleplezése Timisoarán

Granyér
Anusol® Goedecke
Anusol®
Granyér ellen több mint 25 éve a legjobban elismert szer. Egyszerű alkalmazás, biztos siker. — Minden fájdalmat azonnal megszüntet és meggyógyítja a gyulad, sebes és vérző helyeket. — Tartalmas alkalmasságotl mentes. Reggel és este egy kúpocskát tesz a végbélbe bevezetve. Minden patikában és drogeriában kapható.

Főraktár **F. H. MEES** drogueria en-gros
Soc. in An.
București, Calea Griviței 61.

KOPROL
ÖN BETEGES? LEHANGOLT?
Tisztítsa ki beleit, máját, vérért azáltal, hogy a jóízű
KOPROL-ból
bevesz hetenkint kétszer egy darabot. A hatás gyors, biztos, kellemes. Csecsemők és gyermekek is szívesen veszik.
KOPROL csokoládés hashajtó
Kérjen ingyen mintát „GEA”-KRAYER laboratóriumától, Timisoara.

**Festék
Lakk
Ecset**
Kohn Adolf és Fia cégnél
Gyárvaros, Fő-utca 2. (Posta mellett)
Józsefváros, Scudier-tér 5.
Legjobb minőségek. Jutányos árak.

Vizumügyek
leggyorsabban PINKERTON
vállalatnál Belváros, Szent
György-tér 4. Aranyzarvas-szál-
loda. Telefon 75.

ROMANOVSKY ERNŐ
ablakredőnykereskedés és szerelés
TIMISOARA
186 Str. General Foch (Fröbl) No. 12

Ha szép akar lenni, használjon
Kulka-féle Liliomtej-krémot, Liliom-
szappant, Liliompudert, 3 színben.
Kapható kizárólag Kulka Emil vé-
deli gyógyszerárúban, a Fekete Sas-
ház, Belváros, Szentgyörgy-tér.

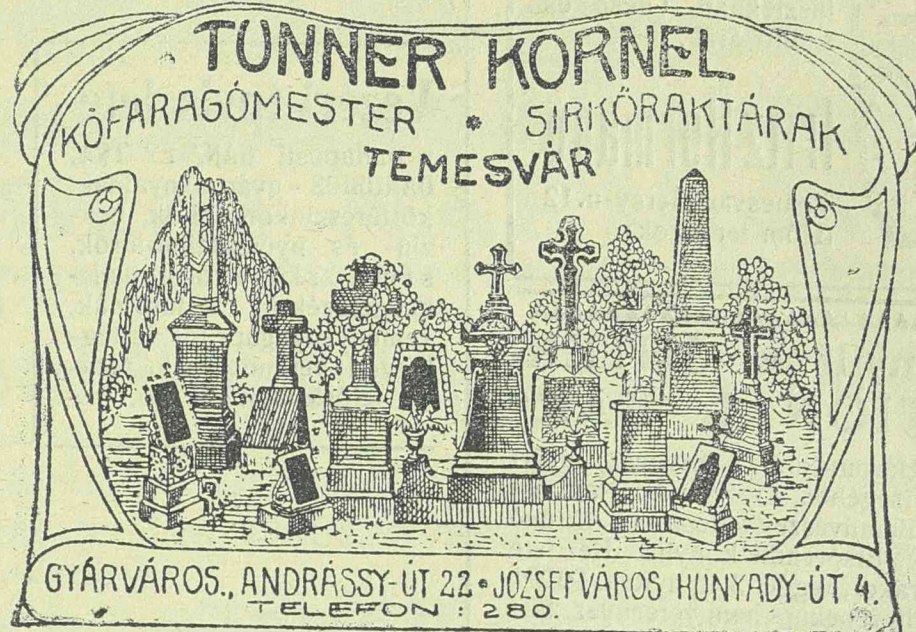
Kifőzés
forgalmas helyen
eladó
Cim a kiadóban.

**Vas- és
rézbutorgyár**
III., Piata Bisericei (Templom-tér) 2. sz.
Központi iroda: Hermes Bank
Löffler-palota
A gyár modernül berendezett és
külföldi szakmunkások által gyár-
tott vas- és rézbutor, ugyancsak
kórházberendezések készítésével
foglalkozik. Központi iroda tele-
fonja: 183 és 528

Alapítva 1907-ben.
**Roncskevincs József
és Társa**

A legelegánsabb civil- és
egyenruhaszabóság, sap-
kakesztés. Saját arany-,
ezüst- és selyemhímződe

Nagy raktár az összes katonai és egyenru-
házi cikkekben. Gazdag választék valódi
angol szövetekből
TIMISOARA, I., Str. Mercy 12. Telefon: 8-98 371

Legnagyobb géperőre berendezett márvány- és
gránitpartelep

Alapított 1875. Hatvanöt munkás!
Erzsébetvárosi telefon 13-77.

Átköltözés!

Tisztelettel közlöm t. üzletfeleimmel és a t. közönséggel, hogy
évek során át Városház-utca 1 sz. alatt létező **Jeviczky Emil-féle
könyvkötészetem** a mai nappal

Belváros, Lonovics-utca 1 sz. alá

a r.-k. püspöki palotába helyeztem át. Amidőn t. üzletfeleim eddigi
jóakarataért hálás köszönetemet fejezem ki, kérem új helyiségemben is
szíves pártfogásukat, egyben biztosítom a legszolidabb kiszolgálást
polgári árak mellett.

Kiváló tisztelettel
Jeviczky Emil
könyvkötészet

Az összes
arctisztatlanságok, mint pattanások, mittesserek,
archámlások garantálva eltávolíthatók a párisi emulsió
VISAGINE ADELINA PATTI
használatával, hírneves orvosok ajánlják. Az egyet-
len legjobb és nem káros hatású szer az arc-
bőr tisztántartására. Ugyanezen szer megátolja az arc-
bőr ráncosodását és mindég üdén és frissen tartja.
Naponta számos elismerő levél. Kapható gyógyszer-
tárak, drogueriák és illatszertárakban üvegenként
140 Lei.

Főlerakat Timisoara III., Piata Plevnei 3.

SIKURIT

betont, vakolatot vízhatlanít.
Egyedüli gyártói: LUTZ
FESTÉKMŰVEK TIMISOARA
Spl. Ion Russu Sirlanu 82, Ev.,
Gát-sor. Telefon 10-50. 519

Ujdonságok megérkeztek!

**palesztinai ideiburgonya,
földieper cserépbén, banán,
karfiol** és mindennemű csemege
Luttwák és Eckstein hal- és csemege-
üzletében, Józsefváros, Kossuth Lajos
utca 6.

Van már Önnek

„Knock-out“ tűzoltókészüléke?

Kapható
Technica Metalurgica
Timisoara, III. Piata Plevnei (Dózsa-tér) 2
Telefon 704.

Női kalapátalakítások

a legutolsó modellek szerint
333 legolcsóbban

„VENUS“
Józsefváros, Uri-utca 4-a

Tündérmese

Írta: **Illy János.**

Az öreg zihálva, nyögve próbált
öltápáskodni a szakadt, vén karos-
zékéből, bénaságban sorvadtt életének
fietlen börtönéből. Ujra csak vissza-
ogyott. Hiába, nem könnyű már
ajta semmiféle irgalom. Délután látta,
mikor az ablak alatt elhozták a kopor-
tót. Simára gyalult, fényes, fekete
toporsót. Az aranybetűk megvillantak
a födelén. Futón, nehéz könnybecsuk-
ón a nevet is elolvasta. Odabent az
első szobában emberek durva kézzel,
alán kiégett, hideg szívvel most fe-
ketik le csöndes siri ágyára az ő fele-
ségét. Hogy így idesorvasztotta a sors
hhez a szörnyű székhez!... Leg-
lább még egyszer láthatná kihűlt
onásait annak az arcnak, amelyet az
let pirosuló teljességében annyiszor
sókolt. De nem tud fölkelni! Nem
s kívánhatja, hogy odacipeljék. Kün-
önösen ezektől nem, ezektől a rette-
getes gyerekektől! Olyan szemdöfést
kapna attól a nagy darab fiutól, hogy
nemen beléfűlladna a könnyörgő szó.
Holnap lesz a temetés! Örökre rázár-
ják azt az irgalmatlan, fekete földöt
az asszonyára és ő még bucsút se
rehet tőle.

Odaát gyertyákat gyújtottak a ko-
rorsó mellett. A fényük cikkázva tán-
olt rá az ajtó üvegére. Az öreg föl-
lyelt a sötétben. Legalább az
dehulló, koldus kis fényben akarta
olvasztani a bánatát.
A kis szöszke unoka most robbant
re az ajtón. Ijedt, fehér arcocskája

kérdőn meredt a nagyapjára. Ő volt
az egyetlen, aki néha mécsesét gyuj-
tott az öreg bénaságba roskadt, fény-
telen életében.

— Nagyapó, elhozták a fényes, fe-
kete koporsót! Most fektetik bele
nagyanyót! Nénik vannak ott! Sir-
nak is!

Az öreg remegő keze lenyul a kis
szöke varkocsra. Nehéz könnye vé-
gigcsurgott az arcán.

— Sirhatnak is, mert nem volt olyan
asszony több, mint a te nagyanyukád,
tudod-e?

A kisleány hangtalanul rázta meg
igenre a fejét és egy kis zöld levél-
kével babrált. Oda is szoritotta a
szájacsakájához, hogy szétpukassza,
ajta ahogy kinn a réten szokta. A
játék pajkos, rakoncátlan kis ördöge
ott motoszkált a szívében, mint egy
nyugtalan kis manó.

Egyszerre csak fölkapta az arcát
nagyapóra, a szeme frissen, kéken
nevetett.

— Nagyapó, mondj egy tündérmesét!
Az öreg megingatta a fejét.
Szomoruan, mint az utolsót kongató
harangnyelv.

— Nem, édes gyermekem, máma
nem!

A kis szöszke unoka elbiggyedt szá-
jal nézte nagyapó ráncos, sárga
kezet, amint ott reszketett a takarón.
Azután hirtelen, szinte szélesvidáman
fölkapta magát és kirohant a szobá-
ból. Egy üveggel tért vissza. Vala-
honnán az apuka fiókjából csente
ki. Senki se vigyázott most rá. Pá-

linka volt az üvegben. Sokszor szokta
ő így suttymban, lopva idehozni
nagyapónak. És nagyapó mindig szép
tündérmesét mond, ha remegő kezé-
vel odaviszi a szájához és megcsó-
kolja az üveget. Talán iszik is belőle,
ő bizony nem tudja, csak annyi bi-
zonyosodott meg benne, hogy még
soha oly szép tündérmesét nem hal-
lott, mint amelyet nagyapó mond ilyen-
kor. Még apu, meg anyu se tud ilyet.

Nagyapó riadtan tolt el magától
az üveget.

— Nem, no! Mára nem! Nem
szabad! Nagyanyó meghalt, meghalt a
tündérmese is!

Nagyapó megtört, könnyfátyolos
szeme rátapadt az üvegre. Hirtelen
legyűrte a lelke riadt, lázadó feldöb-
benését. Reszketőn, tétován nyult az
üveg után. Föltépett szívének sajtó,
uttalan bánatában mohón vitte a szá-
jához. Nagyot huzott belőle. A szeme
kifényesedett. A könny mintha gyé-
mántcseppé nemesült volna. Reszkető
szája rátapogatott az agya fölmozduló,
színes mesélő erejére. Nagyanyóról
mesélt. Ő volt a tündérkirálynő. Csö-
dálatos, fényes élete, mint a tündér-
mese... A legszebb tündérmese...
Az ő életének ragyogó tündérmeseje...

És folyt ajkáról a szó. Az este las-
san leeresztette suhogó, fekete szár-
nyát a szobára. A kis szöszke unoka
elaludt az ölében. Tovább álmodta a
mesét.

Durva szó riasztotta föl az öregot,
meg a kis unokát.
— No szép dolog! Nagyszerűen

vagytok itt hármásban! A nagyapád,
te meg a pálinkásüveg! Nem szégyelli
magát! Most, mikor odaát holtan
fekszik az öregasszony, maga itt iszik!
Nagyapó szeme riadtan kapaszkod-
ott meg a veje fölgerjedt arcán.

A fiu indulatosan legyintette bele
a kezét a levegőbe.

— Eh! Mit is akarok én magától!
Bár inkább magát vitte volna el az a
kegyetlen kaszás, mint ezt az öreg-
asszonyt, aki még a légynek se vétett!

— Hát én... én talán... — aka-
dozott föl nagyapóból gyáván a szó.

De ezt már a fiu nem hallotta. Be-
csapta maga után az ajtót, úgy hogy
zengett tőle a ház.

Csak a kis unoka jegyezte meg
forró kis gyerekejében a rettenetes
szavakat, amiket az apja mondott
nagyapónak. És másnap, mikor a
tömjénfüst már elszállt az udvaron,
mint lenge selymfátyol, a gyászmenet
már kifelé fordult a kapun, kis keze
görcsösen szorult rá a nagyapó tér-
dére, ott, a kopott, öreg karosszékben.

— Nem, én nem engedem elvinni
nagyapót!

Riadt szeme utánaszállt a kifelé vo-
nuló gyászolóknak. Könnyben uszó
tekintete fölkönyörgött nagyapó meg-
tört, fájdalmas, öreg arcára, amely
most a gyász sápadt fényében vilá-
golt, mint egy fáradt, utolsót lobbanó
mécses.

— Nagyapó! — szakadt ki kis
szívéből a szó. — Mondj nekem...
tündérmesét!

Önálló és segédmunkaerő

cimfestő-segéddekfelvételnek **Schumpela és Szappanos** cimfestőknél (Hunyadi-ut) Bulevardul Carol 14. 606**Legszebb és legjobb****bérmaajándékok**

órák, arany-, ezüst- és doubleáruk óriási választékban. Olcsó és szolid árak.

Iritz Hermann

Temesvár, Mercy-u. 12 (Dóm-tér sarok)

Megnyilt az „INTERNATIONAL BAR“

(volt „Három- király“ kávéház) nyári kerthelyiségében, Gyárváros. Naponta elsőrendű művészek felléptével. Kitűnő fajborok. Elsőrendű konyha. Kezdeté este 9 órakor, reggel 3 ig nyitva. PEPI elsőrendű zenekara hangversenyez. 584 Mérsékelt árak! Szabad bemenet!

A legszebb

nyári játékok, gyönyörű labdák megérkeztek. Tekintse meg vételkényszer nélkül a

pünkösdi játékiállítás. Teljes tisztelettel: „Páris“ Bazar Freund Szerén

465

Schiel Testvérek
Temesvár-Józsefváros

Strada I. C. Bratianu (Uri-utca) 2

Vezérképviselője

a budapesti GANZ ÉS TSA, DANUBIUS - gyártmányainak, körfűrészlomok, benzín- és nyersolajmotorok, sima- és diagonálhengerek, vízturbinák, keményanyagaprító- és téglagyári berendezések, rotációsszivattyúk stb.

Telefon: 19-65

Sürgöny: Schiels Timisoara

Saját gyártmányu

malomgépek magasórlésre, félmagasórlésre és simaórlésre. Darálómalmok, árpatisztító gépek, Silo- és gabonarakartéri berendezések, textiltigépek, mindennemű transmissziók a német-norma Lysken szerint és mindennemű öntvények 10.000 kg. súlyig

Brassó (Braşov)

Str. Fantanei (Kút-utca) 50/a

Cluj

Str. Regina Maria 16

Bucureşti

Str. Brezojanu 7

Apró hirdetések

Egy szó ára 2 lei. Vastag betűvel 5 lei. Legkisebb apróhirdetés ára 25 lei. Álláskeresőknek 25 százalékos engedmény. Díj előre fizetendő.

Kifogástalan karban levő alig használt 3-8 HP Ganz és Energia elektromotorok eladók, Friedrich gépgyárában.

Délelőtti munkára férfiak kerestetnek. Jelentkezhetni a Déli Hírlap kiadóhivatalában.

Bármilyen állást vállal Szilágyi József nyugdíjazott államvasuti irodakezei. Cím: Tiro-utca 64.

Házvezetőnőnek ajánlkozik bejáró perleki szakácsnő. Szíves megkereséseket „Ugyes” jellegre a kiadóba.

Házasság céljából oly intelligens urak ismerettségét keresem, kik nem csupán 1,000.000 lei hozományomért vennének feleségül. Csak teljes című esetleg fényképek levelekre válaszolok. Leveleket „Vallás nem fontos” jellegre e lap kiadójába kérek.

Egy jóforgalmu kávéház, étterem, sőt kerthelyiség teljes inventárral betegség miatt olcsón eladó. Bővebbet II., Barány-utca 21

Egy teljesen felszerelt előnyomda minden elfogadható áron eladó. Cím a kiadóban

Két szobás lakás olcsó házbér mellett átadó. Gyárváros, Potyka-utca 1.

Balázs Mária elvesztette piros igazolványát. Megtaláló adja le rendőrségen.

a legjobb arcápoló szer. Kapható Dr. KOVÁCS ALADÁR gyógyszerárban Timisoara-Fabrica, F6-utca 33-35

Sváb Központi Bank R.-T. Temesvár**Részvényjegyzési felhívás**

A Sváb Központi Bank R.-T., Temesvár, a 164.024. sz. 1922 okt. 26 keltű hatósági engedély alapján alaptökéjét

16 millióról 20 millióra

emeli fel és e célból 40.000 darab 100 lei névértékű részvényt bocsájt ki a következő feltételekkel:

A kibocsájtandó új részvények az eddigi részvényeseknek oly módon engedtetnek át, hogy minden négy régi részvény után egy új részvény jegyezhető kétszáz lei előnyáron.

Az elővételi jog legkésőbb f. é. május 31-ig gyakorolható az inté-

zet főpénztáránál, a fiókoknál és kirendeltségeknél, vagy a jegyzések átvételére feljogosított vidéki intézeteknél, amely célból is a régi részvényesek részvényeiket, szelvényvük nélkül, lebélyegzés végett az illető helyen bemutatni kötelesek.

Az új részvények ellenértéke legkésőbb 1926 június 30-ig befizetendő. A történet jegyzésekről ideiglenes részvényjegyeket bo-

csájt ki a bank és ezen nyugtázza a befizetéseket.

Azon részvényesek, akik elővételi jogukat a megállapított határidőig nem gyakorolták, ezen jogukat elvesztik és az igazgatóságnak jogában áll a nem optált részvényeket továbbadni.

Eddigi részvényeseinken kívül különösen szívesen szólítjuk fel a Bánság ama köreit részvényjegyzésre, amelyek eddig nem

voltak részvényeink által intézetünk támogatói.

A részvények kibocsájtási ára új részvényeseknek 250.- lei darabonként, amely összeg ugyancsak legkésőbb ez év június 30-ig kifizetendő.

Az új részvények 1926 július 1-től kezdve osztalékjogosultak. Nemcsak intézetünk örvendetes fejlődése, de betétállományunk növekedése

300 millió leien felül

ugyancsak szükségessé teszi saját tőkénk növelését Reméljük, hogy nemcsak igen tisztelt eddigi részvényeseink gyakorolják majd elővételi jogukat, hanem a Bánság lakosságának legszélesebb rétegei is nagy mértékben részt vesznek részvénytőke emelésünkben.

Temesvár, 1926 ápr. 24.

A Sváb Központi Bank R.-T. igazgatósága